

BOREC 736–738, LXVIII/2016

AVTORSKI IZVLEČKI
★
AUTHORS' ABSTRACTS

Tematski blok ARHIVI SPOMINA

Tokratni tematski blok Arhivi spomina posvečamo objavi podlistka – odlomkov iz spominov Darka Suvina *Memoari skojevca*, ki jih je prvotno pripravil za hrvaško kulturno revijo Gordogan. Avtor opisuje svojo mladost, življenje družine v Zagrebu pred fašistično okupacijo, okoliščine spremembe priimka iz Šlesinger v Suvin, judovsko zaznamovanost in antisemitizem, izbruh vojne, ustaštvo in NDH, prvo emigracijo z mamo, ves čas pa tudi svoj lastni svet, prežet z literaturo, vedoželjnostjo, neskončnim branjem in odpiranjem drugačnih svetov, odpora danemu. Konec leta 1945 so ga kot sina častnika JA in nekdanjega partizanskega zdravnika povabili v Skoj, Zvezo komunistične mladine Jugoslavije. Sprejel je povabilo in uradno postal član 22. II. 1946. Tako njegovo življenje med letoma 1946 in 1948 zaznamujejo šola, branje in delo v Skoju ter Ljudski mladini, vključno z delovnimi akcijami vsako poletje – memoari so obenem pristen poklon brigadirjem in brigadirkam ter vsem idejam delovnih brigad.

KLJUČNE BESEDE: *spomini, II. svetovna vojna, judovstvo, NOB, SKOJ, delovne brigade.*

Thematic section THE ARCHIVES OF MEMORY

This thematic section is dedicated to the memoirs of Darko Suvin, originally prepared for the Croatian cultural journal Gordogan. The author describes his youth, the everyday life of his family in Zagreb before the fascist occupation during the WWII, how his family changed the surname from Šlesinger to Suvin due to political circumstances and anti-Semitism, the outbreak of war, the pro-Nazi and far-right organisation Ustasha of the Independent State of Croatia (NDH), his first emigration with his mother etc., but also his own inner world intertwined with literature, endless reading, passion for knowledge, opening of alternative worlds, resistance against the status quo. At the end of 1945, he (as a son of an officer of the Yugoslav Army and the former partisan doctor) was invited to join the Young Communist League of Yugoslavia (SKOJ). He accepted the invitation and became a legal member on 22. II. 1946. Consequentially, his life in the period of 1946–1948 was marked by school, reading and work in SKOJ and youth work brigades every summer. The memoirs express author's genuine respect for comrades and ideas behind the work brigades.

KEYWORDS: *memoirs, WWII, Judaism, People's Liberation Struggle (NOB), Young Communist League of Yugoslavia (SKOJ), work brigades.*

SAMIR AMIN

VRNITEV FAŠIZMA V SODOBNEM KAPITALIZMU

Ni naključje, da že sam naslov tega prispevka poveže vrnitev fašizma na politično prizorišče s krizo sodobnega kapitalizma. Fašizem ni sopomenka za avtoritarni policijski režim, ki zavrača negotovost parlamentarne predstavnške demokracije. Fašizem je poseben politični odziv na probleme, s katerimi se lahko v določenih okoliščinah sreča upravljanje kapitalistične družbe. Kriza se bo zagotovo še poglobila, zato bo grožnja fašističnih rešitev postala resnična nevarnost.

KLJUČNE BESEDE: *fašizem, filozofija, politična ekonomija.*

SAMIR AMIN

THE RETURN OF FASCISM IN CONTEMPORARY CAPITALISM

It is not by chance that the very title of this contribution links the return of fascism on the political scene with the crisis of contemporary capitalism. Fascism is not synonymous with an authoritarian police regime that rejects the uncertainties of parliamentary electoral democracy. Fascism is a particular political response to the challenges with which the management of capitalist society may be confronted in specific circumstances. This crisis is destined to grow worse and, consequently, the threat of resorting to fascist solutions will become a real danger.

KEYWORDS: *fascism, philosophy, political economy.*

GABRIEL ZUCMAN

STOLETJE *OFFSHORE* FINANC

Avtor na primeru zgodovine Švice v preprostem jeziku podrobno pokaže delovanje davčnih oaz, njihov sistem in globalni pomen. Po prikazu zgodovine njihovega nastanka in današnje težnje po razraščanju *offshore* financ poda svoj niz priporočil, kako povsem realno rešiti ta problem, kajti davčne oaze so zanj v osnovi tatvina bogastva narodov, ljudi, ne »zdrava davčna konkurenca«. Prispevek sestavljajo izbrani razdelki iz avtorjeve knjige *Skrito bogastvo narodov* (slov. prevoda, Založba Sophia, 2016).

KLJUČNE BESEDE: *davčne oaze, Švica, offshore finance, neenakost, svetovni finančni kataster.*

GABRIEL ZUCMAN

A CENTURY OF OFFSHORE FINANCE

The author, by using his case study of the Swiss Confederacy, unravels the mechanisms of tax havens across the world and shows what are the global effects of tax avoidance. He describes a whole century of the offshore finance, the history of how tax havens arose as well as their current growth trends. He proposes a realistic set of recommendations to resolve the problem of evasion through tax havens. For him, the essential fact of tax havens is that they are hidden wealth of nations, not a »healthy tax competition«.

KEYWORDS: *tax havens, Switzerland, offshore finance, inequality, central global register.*

ANDREJKA NOSE

LUCIJAN REŠČIČ – POZABLJENI EKSISTENCIALIST?

Sestavek je spremna beseda k slikam Lucijana Reščiča, ki sestavljajo tematski blok Umetnost in stvarnost. Avtorica skozi zgodovinski in umetniški razvoj slikarjevega opusa izpostavlja zlasti pozabljene vidike njegovega dela, saj je Reščič poznan zlasti kot ilustrator, cenjen zaradi realizma in pripovednosti, povsem pa je spregledan kot umetnik, ki se je v šestdesetih letih 20. stoletja srečal z eksistencialistično mislijo, jo posvojil in vpletel v svoje delo skozi desetletja ustvarjanja.

KLJUČNE BESEDE: *Lucijan Reščič (1946–2003), Makso Pirmnik (1902–1993), eksistencializem.*

ANDREJKA NOSE

LUCIJAN REŠČIČ – A FORGOTTEN EXISTENTIALIST?

The paper is an afterword to Lucijan Reščič's paintings and illustrations presented in the thematic section Art and Reality. The author through the historical and artistic development of Reščič's oeuvre points out the forgotten aspects of his work. Reščič has been acknowledged mostly for his illustration, realism and narrativity, and completely overlooked as an artist who in 1960's met existentialism, adopted and incorporated it in his work in the decades that followed.

KEYWORDS: *Lucijan Reščič (1946–2003), Makso Pirmnik (1902–1993), existentialism.*

CVETKA HEDŽET TÓTH

DIALEKTIČNA TEORIJA DRUŽBE: K ADORNOVEMU *UVODU V SOCIOLOGIJO*

Znotraj evropske skupnosti danes govorimo o investicijski državi, ne več o socialni državi, kot smo še v nedavni preteklosti. Prav tako razpravljamo o spreminjanju osebnosti, zato je v najnovejši dobi, ki se samovšečno imenuje posthistorična doba po izteku utopij, dvestoletne zgodbe revolucij in po sesutju socializma boljševiškega izvora (1789–1989), zelo pogosta beseda *individualizacija* – s prizvokom izrazito nesolidarne, egoistične drže –, ne več družba, saj družbe kot take naj sploh ne bi bilo; so samo posamezniki in sociologija (naj bi) pomeni(la) nekakšno nadziranje družbe. Klicu nazaj k naravi sledi še klic nazaj h kulturi ter večnim, naravnim antropološko-psihološkim danostim kot človekovim stalnicam. Adornovo delo *Uvod v sociologijo* je zelo daleč od vseh takih razmišljanj in nasprotuje ločevanju sociologije od zgodovine, zato je dehistorizacija sociologije, s katero imamo opraviti danes, le simptom reifikacije, odtujitve, prekinitve tega, kar v njej nastaja, pravi avtor. Tudi ko gre za razmejitve med filozofijo in sociologijo, ni jasno začrtanih meja. Te Adornova misel ukinja, kot je nasploh zanjo značilno, da briše tradicionalne meje med različnimi disciplinami, humanističnimi in družboslovnimi.

KLJUČNE BESEDE: *Theodor W. Adorno, sociologija, filozofija, postvaritev, individualizacija, dehistorizacija, neidentitetno mišljenje, solidarnost, socializem.*

CVETKA HEDŽET TÓTH

DIALECTICAL SOCIAL THEORY: SOME REMARKS TO ADORNO'S *EINLEITUNG IN DIE SOZIOLOGIE*

Within the European community today we no longer speak about the social state as we used to in our recent past. The concept of the social state has been replaced by the investment state paradigm. There are many debates on personality change and individualisation in the 'post-historical', 'post-utopian' era after the collapse of socialism and revolutionary narratives (1789–1989). The word 'individualisation' often denotes extremely anti-solidarity, an egotistical stance, as though there is no such thing as society. There are only individuals, so that sociology should stand for a sort of control mechanism of the society. An old call 'Back to the Nature' has been upgraded by another one – 'Back to the Culture' and to the eternal, natural anthropological-psychological traits, supposedly constant in human history and nature. Adorno's work *Einleitung in die Soziologie* is far away from that sort of thinking. Adorno rejects the separation of sociology from history, so that today's de-historisation of sociology is nothing else but a symptom of reification, alienation, disruption of all the processes evolving within sociology. Adorno is also against the boundaries between sociology and philosophy. Even more and characteristically of his thought, the traditional boundaries among different disciplines in Humanities and Social Sciences should also be transcended.

KEYWORDS: *Theodor W. Adorno, sociology, philosophy, reification, individualisation, de-historisation, non-identical thinking, solidarity, socialism.*

NAVODILA AVTORJEM

Prispevke in drugo korespondenco pošiljajte na naslov:

Uredništvo revije Borec, Založba Sophia

Einspielerjeva 6, 1001 Ljubljana, p. p. 2691, ali na elektronski naslov:

info@zalozba-sophia.si

Uredništvo ne sprejema prispevkov, ki so bili objavljeni ali istočasno poslani v objavo drugam. Prednost imajo urejeni prispevki in v obsegu do 2 avtorskih pol. Monografske študije prijavlja izdajatelj na ločene razpise, tako da je objava študij odvisna od razpisnih rezultatov ali kako drugače pridobljenih sredstev; v vsakem primeru pa lahko založba nastopa kot izdajatelj in poskrbi za vsebinsko in tehnično realizacijo publikacije. Nenaročenih prispevkov ne uračamo. Avtorsko pravico objavljenega prispevka zadrži izdajatelj, razen če se v pogodbi drugače določi.

Prispevki naj bodo poslani po elektronski pošti. Datoteke naj bodo v programu Word ali podobnem. Ob oddaji prispevka se ta šteje kot končna različica.

V primeru razprav, študij ipd. člankov naj bo tem priložen bodisi izvleček (do 15 vrstic) ali povzetek (do 2 str.), v slovenščini in, po možnosti, angleščini. Posebej izpostavite tudi zelene ključne besede (ok. 5).

Prispevki naj ne presegajo obsega 1,5–2 avtorskih pol (1 ap = 30.000 znakov brez presledkov), vključno z vsemi opombami in prilogami. V besedilu dosledno uporabljajte dvojne narekovaje (»...«), npr. pri navajanju naslovov člankov, navajanih besedah ali stavkih, tehničnih in posebnih izrazih, razen pri navedbah znotraj samega navedka. Naslove knjig, periodike in tuje besede (npr. *a priori*, *epoché*, *Umwelt*, *Self* itd.) je treba pisati *ležeče*. Črtica, ki povezuje strani od–do, naj bo stični pomišljaj (–), ne vezaj (-). Slikovno gradivo (fotografije itd.) naj bo priloženo posebej in označeno na način, ki ne bo dopuščal zamenjav podnapisov. Opombe naj bodo označene z dvignjenimi indeksi – nujno uporabite samooštevilčenje! Indeksi opomb naj bodo smiselno postavljeni stično za besedo oziroma ločilo.

Načini navajanja: pri bibliografskih podatkih navedite vsaj naslednje podatke in po spodaj predloženem sistemu. Če je le mogoče, se izogibajte inicialkam pri navajanju imen avtorjev. Namesto latinskih kratic *cf.*, *ibid.*, *op. cit.* uporabljajte slovenske kratice prim., prav tam, nav. delo. Ko posamezno referenco podate prvič, navedite vse bibliografske podatke, pri nadaljnjem sklicevanju na že navedeni vir lahko tega smiselno okrajšate.

Navajanje knjig, zbornikov, katalogov:

- ★ Ime in priimek avtorja, *naslov knjige*, ime založbe, kraj, letnica izdaje, navedene strani.
- ★ Emile Cioran, *Zgodovina in utopija*, prev. Tanja Lesničar Pučko, ur. Zdravko Duša, Cankarjeva založba, Ljubljana, 1996, str. 40.
- ★ Prim. Catherine Chaliier, »Obličje in ime«, v: Peter Kovačič Peršin (ur.), *Personalizem in odmevi na Slovenskem*, prev. Milena Šmit, Založba 2000, Ljubljana, 1998, str. 352–360.
- ★ Cioran, nav. delo, str. 31.
- ★ Prav tam, str. 49.

Navajanje člankov, neobjavljenih disertacij ipd.:

- ★ Ime in priimek avtorja, »naslov članka«, *naslov revije ali časopisa, v katerem je članek objavljen*, kraj izdajanja (za tujejezične revije), št. letnika, št. revije/časopisa, letnica (datum) izida, navedene strani.

Navajanje sekundarnih virov, povzetih oz. prepisanih citatov iz besedil nekega drugega avtorja, še neprevedenih del itd.:

- ★ Ime in priimek avtorja izvirnika, *naslov izvirnika knjige* ali »naslov izvirnika članka«, nav. v (cit. iz): ime in priimek in vsi ostali podatki knjige ali revije, v kateri so navedeni deli iz izvirnika; v takih primerih navajajte tudi avtorja prevodov citiranih odlomkov iz izvirnika oz. označite v opombi, da ste prevajalci sami. Taka opomba je smiselna tudi, kadar predlagate drugačen prevod od že publiciranega, ustaljene rabe ipd.

